

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő:

Kurkó Gyula

Bejegyezve a brassói törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt

Engedélyezte: Cenzura Militară

Presei sub No. 1437. 7. X. 1944

OKTÓBER HATODIKÁRA

1849 október hatodikán tizenhárom bi-
át ácsoltak Aradon Haynau hóhérai. Ti-
három akasztófa lengette a köteleket
októberi hideg szél, mert az osztrák
szári „vérszomjúság” a dicőseges ma-
ar szabadságharc tizenhárom vitéz tá-
rnokát „lázádnak” minősítette és
stelen és szegénytelen halált szent ne-
pta meg ugyan áldozatát, mert négy
ornok golyó által pusztult el, de emlé-
zetük mind a mai napig megretenti a
vet s ugyanakkor új nekiszánásra acé-
zza.

Ha végiggondoljuk a szörnyű gaszág
szeteit, csak azon csodálkozunk, hogy
lefejt mindezt olyan könnyen elfelejt-
Még ma is, száz esztendő távolságá-
is megborzaszt az elnyomó hatalom
szomjas kegyetlensége. De a 67-es ki-
vezés megalkotói és a hírleri Németor-
tagnak 1940-ben és 1944-ben lefejköt
ndezt elfelejtették. Elfelejtették, hogy
er esztendőn keresztül a magyarság
tséghessett és szakadatlan küzdelemben
ott az északnyugat felől reátozó hódító
metséggel. Elfelejtették a Habsburgok
nden ravaszságát, minden kegyetlenségét,
minden pusztító és elnyomó szándékát
s brült elvakultságában az egész nép-
rsát kockára vetették az osztrák-ol-
osziáknak jutottatott konc ellenében.

Az Arad határában elödeli tizenhárom
lttest a császári börtönökben sanyil-
tiz meg tizezer hazafi, a büntető szá-
dokba besorozott száz meg száz ezer
ber elegendő figyelmeztetés lehetett
lma nekik. A magyar ur osztály, a ve-
tő rétegek azonban nem a néppel töröd-
k, hanem saját uralmi gygyaik kielégé-
sével, azzal a rejtett imperializmussal,
hely csendőrszerepre kívánta kárhoztat-
a magyarságot a Dunavölgyében s a
ely nem a népek kibékülését, hanem a
épek egymásmagrasztását tűzte ki cél-
l, azért, hogy maguk meggazdagodhas-
k és szírosodhassék.

Csak a nép, a hallgatásra kárhoztatott,
élybe leszerelt, kú sorozott, vérvél és
rejtékével adozó nép véste jól emléke-
tébe a régi kuruc-mondást, hogy „ne
gyi magyar a németnek!” és őrizte lel-
ében a nyugtalan gyanút, hogy Németor-
ág felől a dunai népekre csak átok,
usztulás, csak romlás jöhet. De lassac-
sán már ez a gyanu sem kaphatott hangot
a megtévedt emberek suta félszégességgel
ngedték magukat vágóhídra terelni a
abadságszerető és a szabadságsért küz-
ő szovjetnépek ellen indított igazságtal-
n háború an. Ez volt a mi bűnünk. Ez volt
magyarság bűne, hogy elfeledtük negy-
ennyolc hagyományait, intéseit és figyel-
meztetéseit s éppen annak az elnyomó
atalomnak szegődünk szolgálataiba, a
hely történelmünk súlyos évszázadai alatt
indig vesztünkre tört.

A háboru végeztével bekövekezett ször-
yű csodás egyik új állomása lesz most
z az október hatodik évforduló. Mert ezt
napot sokszor megünnepeltük már, de
ohasem valódi jelentőségében. Hogy is
ünnepelethünk volna meg igazán, mikor
nyí évtizeden át hóhérainkkal voltunk
zövetségben s azoknak kezét szorongat-
uk, akik hőseink nyakára a fojtogató hur-
tot vetették.

Most végre eljött a tisztulások és
zámvetések korszaka és a kétségbeeszt
idényomástól való ébredésünk után
megvizsgálhatjuk azt, hogy kik vagyunk
és mi a célunk. Mert ne higyük azt,

hogy csak úgy magunktól méltó unokái,
leszármazói és örökösei lehetünk a negy-
vennyolcas hősöknek. Ne feledjük el,
hogy ok végrehelhetjük az elnyomók, a
zsarnokok, Európa leigázói ellen küzdöt-
tek és harcukat lélekzetviasszafotva leste
az egész művelt világ haladószellemű köz-
véleménye. Akkoriban a magyar szabad-
ságharc az európai haladó gondolat meg-
testesítője volt s az aradi tizenhárom tá-
bornokot joggal hirdethetjük az egész vi-
lág felszabadításáért vívott harc vértá-
muinak. A későbbi évtizedek azonban el-
homályosították ezt a ragyogó emléket.

Ha pedig most mégis méltó akarunk
hozzájuk lenni, akkor le kell győznünk
magunkban minden maradi gondolatot,
minden nemzeti elvakultságot, minden ma-
sok gyűlöletére, vagy leigázására irányu-
ló szándékot s valamennyi erőnkkel, vala-
mennyi idegszálunkkal az európai nép
felszabadulásáért most megindult har-
hoz kell csatlakoznunk!

Csak így lehetünk méltók az aradi ti-
zenhárom vértanúságához.

Sz. F.

Groza Péter miniszterelnök:

„Nem gyűlöletre, hanem megértésre építjük fel az országot!”

(Temesvár.) Beszámoltunk arról a nagyarányú népgyűlésről, melyet az E-
késfront temesvári megyei szervezete rendezett Bánság fővárosában és a-
melyen nemcsak a román és magyar földműves-tömegek, hanem a szomszédos
Dél-szláv Államszövetség földműveseinek kiküldöttei is résztvettek. A nagygyű-
lésen Groza Péter dr. miniszterelnök nagy politikai beszédet mondott, mely-
ből a fontosabb részeket az alábbiakban ismertetjük:

Történelmi pártok népnéző politikája

— Azért jöttünk el a Bánát fővárosába,
hogy bebizonyítsuk az ország jövőjébe és
valamennyi itélő nép boldogulásába ve-
tett erős hitünket — kezdte beszédét a
miniszterelnök.

Emlékezzünk csak vissza a történelmi
pártokra, amelyek kiuzsorázták a népet,
vezetői vagyonszörnyeket harcoltattak, p-
eltek, külföldre utaztak és törbőzöltek
és csak akkor tartottak gyűléseket, ami-

kor választás előtt álltak.

Avram Iancu sirjánál hitet tettünk a
Kommunista Párttal és a többi demokrata
szervezetekkel, hogy felszabadítottuk Ro-
mániát. Már jóval a háboru előtt az Ekés-
front zászlajára tűzte a béke és nemzeti-
ségi megértés jelszavát és hirdettük a har-
cot a két háborus bűnöző, Mussolini és
Hitler ellen. Tudtuk azonban, hogy el fog
jönni a felszabadulás napja.

Maniuc nem vállalták a kormány alakítását

A miniszterelnök ezután augusztus 23-
ika megteremtésének körülményeiről be-
szélt.

— Az első, akik mellénk álltak, a szer-
vezett munkások voltak. Ennek a napnak
a történelmében lehet, hogy helyet kér-
nek maguknak a történelmi pártok is, de
vegyétek tudomásul, hogy ok akkor ép-
yug szabotáltak, mint ma. Kitértek elő-
lunk, mikor el akartuk énni, hogy a há-
borut egy évvel előbb fejezhesük be,
mint befejeztük.

Inkább bevárták a moldvai kataszt-
rofát és inkább látták volna teljes ösz-
szemelésünket, semhogy beleegyezzenek a
nép szabadságába. Augusztus 23-án is
csak a kényszer hatása alatt cselekedtek
és azóta is állandóan szabotálnak.

Nem vállalták a kormányalakítást sem
Maniu, sem Brătianu, inkább tábornoko-
kat, régi fasisztákat helyeztek előtérbe,
mint Sănătescut és Rădescu, hogy ok
maguk a háttérből irányíthassák ezeket.
Amikor megkérdeztem Maniucot, hogy mi-
ért nem vállalja a kormányalakítást, azt
felelte: „Drága Groza barátom. Miért
akar megölni? Öreg vagyok, nem tudok

én már politikát csinálni”. Ugyanezt vá-
laszolta Rădescu kormányzása idején is.
Mégis ok azok, akik azóta igyekeznek alá-
ásni az ország gazdasági és politikai
rendjét.

— Elkövetkezett végül március 6 —
folytatta a miniszterelnök. — Nem azért
jöttünk kormányra, mert mi akartuk, ha-
nem, mert a tömegek akarták. Itt mara-
dunk, amíg ti akarjátok és ha már nem
akarjátok, mondjátok meg s elmegyek.
(Zúgó kiáltás: „Soha!”) Nehéz feladatok
állottak előttünk, több évszázad igazságtal-
ságát kellett jóvátennünk. Végrehaj-
tottuk az agrártörvényt, amely régi igaz-
ságtalanságot tett jóvá.

Amikor helyettes miniszterelnök voltam,
és meg akartam csinálni a földreformot,
Maniu és Brătianu megakadályozták eb-
ben és Rădescu kijelentette, hogy még
polgárháboru árán is utját állja a földre-
formnak. Aminthogy bele is lövett a
népbe. Megmutattuk, hogy ezt a kérdést
meg lehet oldani.

A miniszterelnök ezután Észak-erdély
kérdésére mutatott rá.

Hangoztatta, hogy 1944 év őszén a re-

akció bevonultatta oda a Maniu gárdistá-
kat, akik dultak, raboltak és halálra ki-
nozták a székeleyeket. Ezért utasítottak ki
ujból erről a területről.

— Mi azonban tisztá szívvel és tiszta
érzéssel vettük át ezt a területet és meg-
fogadtuk, hogy semmiféle nyelvi, vagy
vallási megkülönböztetést nem teszünk.
Az erdélyi magyar nép ott volt Kolozsvár
piacán, amikor bevonultunk és egyetlen
tiltakozó hang nem hallatszott ellentünk.
Nem gondolkunk arra, hogy szembelieye-
kedjünk azzal, amit vállaltunk. Nem gyű-
löletre, hanem megértésre építjük fel or-
szágunkat és intézkedéseinkkel megnyug-
tattuk a magyar népet. Vannak még so-
kan, románok, magyarok egyaránt, akik
egymás ellen uszítanak. De mi elintézzük
a mi reakcióinkat, és a magyarok is el-
intézik majd az övéiket. Mésik fontos kér-
dés a Bánság kérdése. Szerbiában román
fasiszták, itt szerb fasiszták uszítanak. A
Bánság kérdésében is azt tesszük, amit
Észak-erdély ügyében. Nem egymás ellen,
hanem egymás mellett akar élni a két
nép. Tito marsall nem azért harcolt, hogy
a nemzeti gyűlölség újból feltámadjon.
Tito és én, a harcos szerb nép és a román
nép testvéri megértésben fognak élni. Ve-
gyék tudomásul, hogy a Bánság határa
ott marad, ahol van és semmi változás
nem lesz benne.

— Hét hónapja vagyunk kormányon és
igyekeztünk minden kérdést megoldani.
Ha ez nem mindenben sikerült, nem raj-
tunk mult. Az Isten sem egy nap alatt
teremtette a világot és mi meg fogjuk
oldani a hátralévő problémákat.

A Szovjetszövetség nagylelkűsége

A miniszterelnök ezután rámutatott a
Szovjetszövetség nagylelkűségére, amely
megmentett bennünket az éhségtől és más
térben is segítségünkre van. Amikor a bu-
zárt aranyat a töltsöt felf, Sztálin generá-
lisszimusz azt felelte, hogy az aranyat
örizze meg a lej stabilizálására. Elsőiz-
ben történt meg, hogy a külölddel való
gazdasági kapcsolataink során nem kel-
lett eladni javainkból semmit. A buzát
kölesönbe kapjuk két esztendőre, ami
példátlan nagylelkűség. (A tömeg percek-
ig éljenzi a Szovjetszövetséget és Sztálin
generálisszimusz). Groza miniszterelnök
ezután a szabotálók és reakciók üzel-
meiről beszélt.

— Elérkezett az idő, hogy torkonra-
gadjuk az üzéreket és szabotálókat —
mondotta. Ha az internálótáborokat meg
is szüntettük, de találunk majd hasznos
munkát a spekulánsok számára.

— Egyesek azt teszik szóvá, hogy bár
a földművelakosság az összlakosság 85
százaléka, nem ebben az arányban irányít-
ják az ország ügyeit. Erre azt kell vála-
szolnom, hogy a parasztság évszázadokig
el volt nyomva és tudatlanságban volt
tartva, tehát szükség van a politikailag
képzett elemek, elsősorban a munkásság
segítségére, amellyel vállaltve dolgozunk.
A határokon túlról elhangzó állításokra
statisztikai adatokkal igazolhatom, hogy
ez a kormány az ország lakosságának
nagy többségét képviseli.

— Fogjátok meg az ekevasat és dolgoz-
zatok, hogy megteremtjük az új, demok-
rata Romániát, amelynek minden fia egy-
formán, szabadságban élhet — fejezte be
beszédét Groza miniszterelnök, akit tom-
boló lelkesedéssel ünnepelt a tömeg.

Munkások! Polgárok! Értelmiségiek!

A Magyar Népi Szövetség brassói szervezete október 6-án délután 6 órai kezdet-
tel a székház na- ytermében az aradi vértanúk halálának évfordulója alkalmából
gyászünnepséget rendez. Legyetek ott mindannyian!

Történelmi tárgyakat is tanít új szemeszterében a „Szabad Egyetem”

A Magyar Népi Szövetség „Szabad Egyetemének” új szemesztere három órát is szentel a történelemnek, illetve a történelemmel határos tudományoknak. Az elmúlt szemeszterben nem egy hallgató kifogásolta, hogy történelmi ismeretét a Szabad Egyetem nem egészíti ki, nem frissíti fel és ezért iktatta be az iskola vezetősége ebben a szemeszterben a történelmi vonatkozású tárgyakat is. E tudománycsoport anyagát három részre kellett osztani. Az egyik előadó tanár, szombat délután 4—5-ig, a történelem alapvonalait adja elő. Ebben az előadás-sorozatban megismerkedik a hallgató a történelem eseményeivel, folyamatokkal, leíró, de azért közben oknyomozó formában is. A másik előadó tanár szombat délután negyed hattól negyed hétig tartja meg előadásait, amelyek során azok számára beszél, akik az újkori történelmet részletekben, annak gazdasági és társadalmi vonatkozásaiban is meg akarják ismerni. Ez az előadás-sorozat szemináriumszerű. Míg a harmadik, a történelemhez kapcsolatos előadás-sorozat órái vasárnap délután 12 és 1 óra között lesznek és ezeken az előadásokon a társadalmi mozgalmak és forradalmak történelmi kerülményeit megvitatják. Ennek az előadás-sorozatnak keretében belül természetesen magának a társadalomtudománynak, a szociológiának alapfogalmaival is meg kell a hallgatóknak ismerkedni.

A „Szabad Egyetem” új szemeszterére október 8-án, hétfőn kezdődnek a beiratkozások és maga a szemeszter nem október 15-én, hanem október 14-én vasárnap indul. Hétfőtől kezdve beiratkozások a Magyar Népi Szövetség központi irodája fogad el minden este 6-tól fél 8 óráig.

SZERVEZETI ÉLET

A MNSZ brassóvárosi szervezetének vezetősége felkéri mindazokat, akiket a Népvédelmi Egyesület gyűjtéseiben való részvételre jelöltek ki, hogy október 6-án délután 3 órakor vegyenek részt az ítélt tábla (Curtea de Apel) I. emeleti helyiségében tartandó összejövetelen. (Igazságügyi palota).

A Magyar Népi Dalárda október 10-én, szerdán este 6 órakor választmányi ülést tart a MNSZ székházában.

A brassói ruházati ipari munkások egyesült szakszervezetének cipőipari munkás tagjai október 8-án, hétfőn délután 6 órai kezdettel a szakszervezetek Szabadság-tér 26 szám alatti székházában rendkívüli közgyűlést tartanak. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

A háztartási alkalmazottak szakszervezetének vezetősége az iskolákban szolgáló háztartási alkalmazottakat és az éjjeli őrköt meghívja az október 11-én, csütörtökön délután 4 órai kezdettel a szakszervezet Szabadság-tér 26 szám alatti helyiségében tartandó ülésre.

A brassói férfi és női fodrászmesterek szervezete kéri tagjait, hogy október 7-én, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel pontosan jelenjenek meg a szervezet D. Filitti 5 szám alatti helyiségében.

A brassói önálló iparosok szervezetének központi vezetősége kedden, október 9-én délután 6 órai kezdettel ülést tart a D. Filitti-utca 5 szám alatti székházban. A vezetőségi tagok feltétlenül és pontos megjelenését kéri.

A brassói magántisztviselők szakszervezete női ritmikus torna tanfolyamot rendez. Tisztviselőknél, kik részt akarnak venni, jelentkezzenek a szervezet Cenk alatti helyiségében minden kedden fél 6-tól fél 7-ig.

A brassói önálló bőrgizari és cipész-mesterek szervezete közli, hogy az árszabályok és alapszabályok átvételük a szövetség irodájában. D. Filitti utca 5 szám, minden nap délelőtt 9—1 és délután 4—7 óra között.

A brassói szabómunkások termelőszövetkezete letöri a drágaságot

(Brassó) Mióta világszerte elhallgattak a fegyverek, új lendületet kapott az élet. A lendület nem mindig egészséges. Ez már a háborúk utáni idők jellegzetessége. Múlt jelenség, melyet hamarosan legyőz a demokratikus építő munka ereje. Régi börtönök zárnak be áruhiány miatt de helyettük tíz más nyílik áruval zsúfolva. A tisztességtelen kereskedelem még egy utolsó erőfeszítést tesz, hogy lenyúzza a nép bőréről a még lenyúzható.

A Hirschler utca sarkán régi patika zárt be. A cég áblát már levették de a redőnyön még tanuskodik a felírás, hogy a patikát már 1670-ben alapították. Önkéntlenül arra gondolunk, hogy vajon milyen tisztavirág életű új üzlet ütötte fel itt a tanyáját?

Bepillantunk Szabóműhely. Benn tudjuk meg, hogy itt van a napokban megnyitott szabómunkások termelő szövetkezete. A belső világos termekből varrógépek serény berregése üti meg fülünket.

A szövetkezet vezetője előzékenyen fogad. Elmondja, hogy a brassói szervezett szabómunkások komoly, megfontolt előkészületek után, most tették meg első lépéseiket az együttes munka útján a termelőszövetkezet megalakításával.

Beszélgetésünk során megtudom, hogy komoly, nagyszabású kezdeményezésről van szó.

Az első eredmény lesz az úzsora árak letörése. Míg ma egy jobb szabó egy öltöny varrásáért 54 ezer lejért kapja meg a rendelőt.

Arra a kérdésünkre, hogy milyen kivélt munkát nyújtanak ezért a pénzért, egyszerre válaszol Schwartz és Gergely üzletvezető:

— Rőzsa Sándor, a női osztály vezetője régi, kipróbált munkása volt a város legelőkelőbb szabóságának, Nagy Gyulát, a férfiszabászt, minden remekül szabott ruha viselője ismeri. Itt mindenki, a legfiatalabb varróné is a tudása legjavát adja, mert valamennyiünk egyforma ér-

deke, hogy minden rendelőt jobban kiszolgáljunk, mint bárhol másutt.

A szövetkezetnek több mint 70 tagja van. Ezek abban a mértékben jönnek be dolgozni, amilyen mértékben gyűl a munka. A munka pedig — látjuk — szaporodik. Egy kifogástalan kivélt öltöny, egy remekbeszabott női ruha többet ér minden hirverésnél.

A szövetkezetnek egymillió lej befizetett alapítókéje van. A berendezést, szerszámokat a munkások hozták magukkal. Az IAR gyártól ötszáz ruhára van rendelésük. Most van folyamatban a szövetkezet munkásságának ellátási intézménybe való tömörítése. Olcsón fognak élni, olcsóbban termelnek és főleg, — mint szabad munkások — fokozottabb kedvvel, jobbat. A dolgozó rétegek igazán elfogadható áron jutnak alaposan kidolgozott, szépen szabott ruhához.

Nemsokára abban a helyzetben lesznek, hogy a hozzávalót egyenesen a gyárból szerzik be. Akkor az embereknek még kevesebbe kerül az öltözködés. Remélik, hogy nincs már messze az idő, amikor minden szakma munkásai megalakítják termelőszövetkezetüket. Akkor a dolgozó ember a közvetlen kereskedelem kihasználásával jut mindenhez és magától szünik meg a drágaság és árdragítás. Az első lépés nehéz, de meg kellett tenni.

Mikor a munkások nemzetisége felől érdeklődünk, nevetnek:

— Nálunk csak munkás van. Nagymunkás, nadrárszabó, vagy ahogy mi mondjuk: kismunkás. Hogy milyen nyelven beszél? De hát fontos ez? Tökéletes munkát végezzen, ez a cél. Mi megértjük itt egymást. A multban is megértettük.

Nyílik az ajtó, vevők jönnek. Elmenőben még halljuk, amint az egyik mondja:

— A barátomnak nagyon megtetszett a ruha szabása, ő is ilyen szeretne rendelni...

(t. b.)

Mi történt egy brassómegei községben?

A csendőrmester önvédelemből lötte le az izgága falurosszait

(Brassó) Egy héttel ezelőtt távbeszélő-terjesztést kapott a Népi Egység szerkesztősége, hogy szeptember 27-én egy közeli községbeli csendőrmester rálőtt egy magyar emberre, akit súlyos sebével a brassói kórházba szállítottak.

A Népi Egység másnap megjelenő számában azonban a híradás nem jelent meg. Nem jelent meg azért, mert lapunk demokratikus irányával nem tartjuk összeegyeztethetőnek, hogy ellenőrizhetetlen híreket közöljünk. Megvártuk a vizsgálat eredményét.

Ha a vizsgálat eredménye azt igazolta volna, hogy a csendőrmester sovinszta felbuzdulásában belepuffantott egy demokrata magyar emberbe, lapunk le lett volna az első, aki a nagy nyilvánosság elé viszi az ügyet és rámutat: „Ime, az államgépezetben még mindig vannak megapuló reakciós elemek, akik az együttilő nemzetiségek között igyekeznek megakadályozni a megbékélést és megérte.” A legerélyesebben követelük volna, hogy az ilyen elemeket azonnal távolítsák el az államgépezetből és büntessék meg. Ez meg is történt volna.

De a vizsgálat nem ilyesmit állapított meg. A bizottsághoz, mint tanu, helyet foglalt a Magyar Népi Szövetség brassói képviselője is, aki a helyszínen lefolytatott vizsgálat minden mozzanatát éber szemmel kísérte és azt is ellenőrizte, hogy mit vesznek jegyzőkönyvbe.

A vizsgálat eredménye az, hogy az áldozat izgága, összeférhetetlen természetű ember, közismert verébkő. Az is beigazolást nyert, hogy ő támadt vaslával a csendőrré, aki jogos önvédelemből használta fegyverét.

Ha az a bizonyos izgága, összeférhetetlen ember történetesen román nemzetiségű ember lett volna, a csendőr akkor is belelőtt volna, mikor az vaslával támadt neki.

Etől függetlenül azonban, rendkívül megnyugtató a brassói csendőrpáncs-

nók körrendelete, amelyet előző számban teljes egészében közöltünk s amely kimondja, hogy a lakossággal szemben a legnagyobb tapintattal kell eljárni és gondosan ügyelni kell arra, hogy az együttilő népek között a viszony testvéri legyen.

Megelégedéssel kell elkönyvelnünk azt a tényt, hogy a brassói csendőrpáncsnok szívből, őszintén szolgálja kívánja a népek közötti barátságos együttműködés gondolatát és ezt a saját hátsókorében a gyűlöletre is átvizsi. Nem azért adunk neki igazat, mert csendőrezredes, hanem, mert demokratikus módon gondolkodik, ezernes ember, aki ténykedésével támogatja a demokrácia és a haladás ügyét.

Másrészt pedig ósintén találjuk, hogy éppen magyar ember volt az, aki ilyen sajnálatos esetre adott okot.

Mert nem jó demokrácia és nem jó magyar ember az, aki az ellen a törvény ellen cselekszik, melyet éppen az ő érdekében hozott a nép kormányja. A mai demokrácia csendőrségnek az a feladata, — amint azt a csendőrpáncsnok körrendelete világosan ki is mondta — hogy a nép segítője és a törvény alkalmazásának őre legyen. A mai törvények pedig a mi, a nép érdekeinek a törvénye, amit kivétel nélkül, akár román, akár magyar, tisztelőnk kell, ugyanakkor pedig őrködnünk fölötte, mert ez bizonyítja az ország belső békéjét. Amíg a csendőr ezt a kötelességét teljesíti, addig a népek támogatnia kell őt.

Aki nem támogatja, aki ellenszögül neki, az nem demokrácia, az a nép ellensége. Még akkor is, ha az a csendőr történetesen román és aki ellenszögül magyar. Sőt. Eppen mi magyarok bizonyítsuk be, hogy demokráciát vágvunk „azzal”, hogy a demokrácia csendőrségét támogatjuk és a törvényt pontosan betartjuk.

Csak így, kiki a maga portája előtt seprve épülhet ki az együttilő népek igaz testvérisége és ezen keresztül a demokrácia.

Román-magyar közeledés

Azok az őszinte erőfeszítések, melyek a demokratikus Groza kormány, az összes demokratikus szervezetekkel, köztük a Magyar Népi Szövetséggel, a két másra utalt nép barátsága és megbékélése érdekében tett és tesz, példátlanul nagy a két nép élettörténetében.

Ilyen bátran, ilyen világosan és őszintén még soha egyetlen politikus egyetlen politikai párt sem mutatott, hogy a két népek mennyire égetően fontos egymással békében élnie.

De hogy a volt uralom, a hatalom bitorló ezel szemben mennyit te azért, hogy ezt a két jobb sorsra érdemes népet állandóan egymás ellen feszültségben tartsák, azt mindnyájan tudjuk, különösen az utóbbi évtizedekben láthatjuk.

A dicsőséges Vörös Hadsereg, aminek minden ország népeit felszabadított, fasiszta uralom alól, megmutatta azt utat, amelyen ennek a két népeknek kell élnie. Ez az út a megbékélés útja, ez nem akarja követni, az ellensége a két népek is, a haladásnak is.

Ezt a megbékélést, ezt az őszinte barátságot tovább előadni senkinek sem szabad. Most, hogy közelről láthatjuk a Szövetséget, ahol több mint 50 nemzetiség él egymással a legnagyobb egyetértésben, láthatjuk, mit tettek közházukért békében, de leginkább a borban. Példát vehetünk tőlük a jövő névze. Láttuk e haza fiait és leányait, amint egymás mellett küzdöttek. Mi az a hatalmas erő, amely rábirta az 50 különböző nyelven beszélő embereket, hogy egyforma hősiességgel türrék a hideg éhezést, szomjúságot? Ennek csak egy len oka lehet és pedig, hogy a Szövetségüknek egymással házaján mindnyájan egyformán szeretik.

Nekünk magyaroknak és románoknak mindazoknak a népeknek, akik a Dumenciában laknak, példát kell venni e hatalmas birodalom népeitől. Ha akarunk, ha azt akarjuk, hogy népünk kultúránk ne vesszen el és ha drága anyanyelvünket meg akarjuk tartani, akkor náluk meg becsüljük egymást, és szeret embertársainkat önzetlenül és egyformán ha még nem is a mi nyelvünkön szólunk, zánk és nem a mi vallásunkat vallja.

Akkor magyaroknak és románoknak egyaránt drága lesz az a föld, ez az a szög, ahol dolgozzunk és ahol ezután kességben mindnyájan együtt akarunk dolgozni és élni.

Jakab János
kisiparos

Cipőt osztanak az ellátási intézményeknek

(Bukarest) A közellátási minisztérium tervet készített a most gyártás alatt lévő cipő, bőr és talp 1945—46-ban történő elosztására. Ezeket az ellátási intézményekbe tömörített köz- és magánalkalmazottak között osztják szét.

A terv kivételével az ORAP-ot bízik meg. Ez az intézmény a rádó és a sajtó útján idejében értesíti valamennyi ellátási szervet a neki kiosztott mennyiségről, illető vállalatok a közlés vétele után azonnal jelentkezní tartoznak az ORAP huz resti székhelyén (Str. Dumbrava Ro 12), ahol a kiutalást megkapják. A vállalatok a kiutalás kézhezvételétől számít 10 napon belül kötelesek a kiutalt árulértékét befizetni és az árut átvenni. Aki ezt elmulasztja, elvesztik a sortand és csak a többiek kielégítése után kerülhetnek sorra. Ezek névsorát egyébként napilapokban is közölni fogják.

Autobusz indul Bucurestibe

és vissza minden nap déli 1 órakor

„Romania” (C. I. Z. A. képviselő)

Brassóban: Kapu-utca 49, Telefon 32-55.

Bucurestiben: Str. Izvor 2, Telefon 3-65-21

Emlék Bartók Béláról

(Budapest, 1945 augusztus 5.)

Estefelé nagy lomha felhők gyülekeztek az égen. Minden pillanatban várható volt a zápor. Akik a károlykerüli Bartók-est e készütek, aggodalmasan kénytelenek a szürke, vihasztalan eget. A Károlyi palota körül már nagy tömeg gyűlt össze, fel s alá sétálgattak a díszes virágágyak között. Asszonyok is voltak gyermekkosárral, munkások olajosan, munkaruhában, egyenesen a gyárból jöttek. Ez az ingyenközség volt, pénztelen és lelkes hallgatóság.

A palota udvarán, a díszes veretű rácskerítés mögött, hófehér kertészek, katonás sorrendben várták a vendégeket. Rendre érkeztek, férfiak sötét ruhában, nők selymekben, muszlinban, talán egyetlen ünnepi ruhájukban, amit átmentettek az ostrom viszontagságain. Halkan beszélgetve, elfoglalták helyüket. A székek egytől-egyig gazdára lettek, a későjövők a palota falához, vagy a fák törzséhez támaszkodtak.

A sötétség egyre lejjebb ereszkedett. Fent kigyúltak a lámpák. Fényük sárgán reszketett a gesztenyék levelén, az asszonyok haján s a nagy fekete hangverseny zongorán. A zenészek ünnepélyes rendben sorakoztak fel az emelvényre. A karmester meghajolt, üdvözölte a közönséget, aztán a Mesterről beszélt. A Mesterről, aki távol van hazájától, messze idegen világ részében, de lélekben itt lesz ma a muzsikán keresztül.

A levegőben fojtott várakozás remegett. A zenészek hangoltak, a férfiak eloltották a cigarettát. Minden tekintet az emelvényre szegeződött. A karmester intésére felzúgott a muzsika. Lassú, bánatos hangok szálltak a fák alatt, végtelen puszták szele ert bennük. Fekete kendős falusi asszony zoltáros könyvvel a kezében templomba indult. Virágos kiskertek, arany buzamezők beszéltek. Hegyek, erdők zúgása viharzott.

És akkor képezetben megjelent előtűnik a Mester. Láttuk, messze túl az óceánon. Arca beesett volt, mint halotti maszk, betegségtől és honvágytól gyötört. Megjelent előttünk és megkínzott, összezsúrt teste egyre nőtt, egyre hatalmasabb lett. Már magasabb volt mint a Szabadság-szobor, homloka már a felhőket érte. Oriás lett. A karja átnyúlt az óceánon, kezében lendült a karmesteri pálca s már ő vezényelte a zenekart. Az ő kezének intésére gyöngyöztek a hangok, lebent át a szél a levelek között s mint lomha gályák usztak a felhők...

A hallgatóság sápadtan és átszellemülten remegett. De a fáradt, beteg kar új lendülettel parancsolt. A zenén át az életbe: Házaikat építeni a romok helyén, új gépeket tervezni, szántani, vetni, dolgozni! Meg nem alkudni egy pillanatra sem! Építeni! Építeni! Nem pihenni, amíg csak van az erőből! A hangok édes összecsengése bátorított, vigasztalt, intett és mutatta az utat...

Azon az estén mindenki úgy érezte, hogy itt járt és vezényelt a Mester. Két hónap múlva aztán megtudtuk, hogy többé már nem fog hazatérni.

Sipos Bella

Astra Mozaik Brassó

Csütörtök, október 4-től

Karady Katalin

A MACHITA

című filmben.

Ragyogó kiállítás, zenés, monumentális kémfilm.

Főszerepben:

Petrovich Stanisláv
Ballo Elemér

Előadások naponta 3 órától folytatódólagosan.

Újabb meanyilik

október 15-én a Montessori

Óvoda

R. Nagy Agi, Brassó, Sírul Gh, Dima 3.

(v. Katalin u.)

Beiratkozások naponta délelőtt 9-10,

délután 3-5-ig.

Lemondott a japán kormány

A szövetséges főparancsnokság mondatta le Higosikumi herceg kormányát — Lavalt el kellett távolítani a tárgyalóteremből

(Washington.) Tokióban tegnap este hivatalos jelentést tettek közzé, melyben bejelentették a Higosikumi herceg elnöklése alatt álló kormány lemondását. A császár az új kormány megalakításával a 76 esztendő Sideharo bárót bízta meg, aki megkezdte kormányalakítási tárgyalásait.

A Reuter jelentése szerint Higosikumi herceg kormányát az angol-amerikai katonai főparancsnokság mondatta le, mert nem tartotta meg a szövetségesek utasításait.

A szövetséges katonai főparancsnokság többek között követelte az összes politikai foglyok azonnali szabadonbocsátását és mindazoknak az intézkedéseknek a hatályon kívül helyezését, amelyek a polgári szabadságjogokat korlátozták. Jamaszko belügyminiszter a szövetségesek határozott parancsa ellenére nem oszlatta fel a japán titkosrendőrséget, sőt közölte a szövetséges főparancsnoksággal, hogy nem hajlandó beszüntetni a kommunista további letartóztatását sem.

A belügyminiszter kihívó bejelentése Mac Arthur tábornok főparancsnok lemondásra szólította fel a kormányt és hat napi haladékt adott a reakciós intézkedések hatályon kívül helyezésére.

Befejezéshez közeledik a Munkásszakszervezetek párisi értekezlete

(Páris.) A Munkásszakszervezetek Nemzetközi Értekezletének munkálatai befejezéshez közelednek.

A tegnapi értekezleten megválasztották a Munkásszakszervezetek Nemzetközi Szövetségének végrehajtóbizottságát, amely a Világszövetség megalakításáig vezeti a szövetség munkálatait.

Ugyancsak a tegnapi ülésen jelentették be, hogy a reakciós görög kormány letartóztatta Kréta-sziget szakszervezeti küldöttségének tagjait, akik a párisi világerőtekezletre akartak utazni. Az értekezlet mély felháborodással vette tudomásul a görög kormány intézkedését és elhatározta, hogy bizottságot alakítanak úgy a görög, mind a transvaali kormány reakciós és önkényes intézkedésének a kivizsgálására.

Újabb jelentések szerint a Munkásszakszervezetek Nemzetközi Szövetségének

végrehajtóbizottságába a következő kiküldöttet választották meg: A Szovjetszövetség részéről: Kuznetov Vasi, Tarasov Mihaj és Popeva asszony; az Egyesült Államok és Kanada részéről: Murray Philip, Sidney Hillman és Conray Pat; Anglia részéről: Sir Walter Citrine és Ebby Edwards; Franciaország részéről: Benoit Franchon és Jouhaux Leon; a latin-amerikai szervezetek részéről: Lombardo Tolemano (Mexikó), és Pena Lazaro (Kuba); a közkeleti államok részéről: El Arris (Arabia); Kína részéről: Csiu-Suk-Fan; Ausztrália részéről: Mank Edward; a skandináv államok részéről: Nansen I. (Norvégia, továbbá Muypers holland delegátust a nyugateurópai, Guiseppe di Vittorio (Olaszország) a déleuópai, Zapodszkyt (Lengyelország) és Szálász Dzsujrot (Délsláv Államszövetség) a délkeleteurópai államok munkásszakszervezeteinek választották meg.

A sztrájkok miatt kőolajhiány fenyegeti Amerikát

(Washington.) Az amerikai sajtó szerint az Egyesült Államokat az egyre nagyobb méreteket öltő sztrájkmozgalom következtében kőolajhiány fenyegeti. Truman államelnök tegnap felszólította az illetékes kormányhatalóságokat, hogy igyekezzenek minél nagyobb mennyiségű kőolajat és benzint tartalékolni.

Más washingtoni jelentés szerint több mint 50 kőolajfinomító beszüntette a termelést. A kőolaj termelés az utóbbi két hét alatt egyharmadára csökkent és az

amerikai hadsereg üzemanyag-ellátását is veszély fenyegeti.

(Páris.) Jelentették, hogy a párisi néptörvényszék csütörtökön kezdte meg a néparuló Laval Pierre volt francia miniszterelnök bünpörének tárgyalását. Tekintettel arra, hogy Laval sértő kifejezésekkel illette a bíróságot, eltávolították a teremből és a néptörvényszék kimondta, hogy a vádlott távollétében folytatja a tárgyalást.

Rákosi Mátyás rádióbeszéde

(Budapest) Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt főtitkára pénteken este a budapesti rádión keresztül nagy beszédben fordult a választókhoz, akik vasárnap a Nagybudapest kerületben szavazásra lépnek.

Rákosi szózatában kérte a választókat,

hogy szabad véleménynyilvánításukban senkit se gátoljanak meg és minden erőszaks cselekménytől tartózkodjanak.

Beszédeében az áldemokraták ellen fordulva kijelentette, hogy az, ha valaki talaly a németek ellensége volt, még nem jelenti azt, hogy az illető demokrata.

Oktober 6-iki ünnepség Brassóban

Az aradi 13 vértanu a világszabadságet az osztrák önkény ellen harcolva áldozta fel életét 1849 október 6-án. 1945 október 6-án a német önkény alól a felszabadult dunamenti népek hódolva emlékeznek meg az aradi vértanuk hősi áldozatáról. Az október 6-iki ünnepségek sorában

Brassó haladó szellemű polgárai is nemzetiségre való különbség nélkül kívánnak áldozni a 13 vértanu emlékének. Legyenek az ünnepségek, amely a MNSZ székházában, (Mester-u. 16 szám) október 6-án délután pontosan 6 órakor kezdődik.

Négyszemközt Sztálinnal

Dr. Groza Péter miniszterelnök újabb beszámolót adott az Ekés Arcvonal propagandaosztályán moszkvai látogatásáról.

— Négyszemközt beszéltem Sztálinnal — mondotta a miniszterelnök —, tolmács nélkül, mint egyetlen külföldi vendég sem eddig. Késő este hivatott magához, színház után. Német nyelven beszélgettünk. Az összes román problémákat megvitatuk. Sztálin kitűnően ismeri a romániai helyzetet, minden részletről tájékozva van. Ismeri országunk kincseit, nemcsak a kőolajat. Megkülönböztetett érdeklődést mutatott elsősorban a földművesek sorsa iránt. Mint két realista beszélgettünk azzal a különbséggel, hogy egy rendkívül emberrel, egy idős tudóssal álltam szemben és magamat csupán kisdíknak tekinthettem.

— Sztálin ismertette a szovjet mezőgazdasági tapasztalatait. A román földművesosztály fejlődésének ismeretében azt ajánlotta, tartsunk ki az egyéni földbirtokok rendszerre mellett. De mozdítsuk elő a nehéz kétkézi munkának géperővel való helyettesítését. Azt indítványozta, létesítsünk állami tartalékokat, de ne vesszük be a szovhoz-rendszert. Állítsunk fel mintagazdaságokat, hogy a földművesek elé példát állítsunk. Gondoskodjunk a vetőmagvak minőségéről. Általában igyekezzünk a mezőgazdaságot rendszeres munkával fejleszteni. Emeljük a földművesek egyéni színvonalát, hogy megérthesse a kollektív munka értelmét. De úgy, hogy önszántából tegye és nem kényszerből, vagy elsielve. Alapvető fontosságú a mezőgazdaság gépesítése a termelés fokozása és a munka könnyebbé tétele érdekében. A földművesek számára elérhetővé kell tenni a kulturát. Menjenek moziba, színházba, muzeumokba, látogassanak el a városokba.

Már büntetik a cégeket, amelyek nem szervezték meg az ellátási intézményeiket

(Bucuresti.) Miután az ellátási intézmények létesítésére kitűzött határidő lejárt, a közellátástügyi alminisztérium illetékes szervei megkezdtek a törvény végrehajtásának ellenőrzését.

A fővárosban számos olyan vállalatot találtak, amelyek a törvényben előírt ellátási intézményt nem állították fel, vagy csak névleg szervezték meg azokat, miké folytán az alkalmazottak tömege maradt ellátatlanul a tél kúszóében.

Az eljárást a következő cégek ellen indították meg:

A Thomas, Scheeser és Galt cég bukaresti fiókja ellen. Ez a cég egyáltalán lépett sem tett az ellátási intézmények megalakítása érdekében. A Philips rádióüzemet azért állították bíróság elé, mert az ellátási intézményt megalakította, de nem látta el áruval.

A „Filaret” ellátási intézmény, amely a Zimmer, Cerchez, Irvin Nor-Coc vállalatok közös ellátási intézménye, súlyos visszaélést követett el. Az ellátási intézmény céljaira egy tehergépkocsit mentette fel, de azt a Zimmer cég üzleti céljaira használta és nem az alkalmazottak ellátására.

A 319 különböző cég által alakított „12. számú” ellátási intézmény az alkalmazottakat semmiféle élelmiszerral nem látta el. A 319 cég ugyanis nem volt hajlandó ilyen célra pénzt adni.

A „4. számú” ellátási intézmény, amelybe a Sora, Holland-Román, Acom, Sorida és Imobiliara Amzei cégeken kívül még 142 kisebb cég alkalmazottai tartoznak, szintén nem látta el dolgozóit a szükségesekkel.

Értesítéseink szerint az ellenőrzést rövidesen vidékre is kiterjesztik.

A brassói képzőművészek újabb kiállítása

(Brassó) Az „Odor” szalonban már két hónapja nyílt meg a brassói képzőművészek szakszervezetének állandó tálalata. A kiállítás célja, hogy a tálalon át szorosabba fűzze a művészek és a nép közötti kapcsolatokat. Ami eddig jórészt csak az úgynevezett felső osztályok kiváltsága volt, most a népe lett. Mindenkinél módjában áll neves művészek képeiben, szobraiban gyönyörködni, s ha módjukban áll, lakásukat is díszíteni velük.

A brassói képzőművészek vasárnaptól kezdve újabb képsorozattal lépnek a közönség elé. Ez a kiállítás csak novemberig marad nyitva. Akkor újabb képekkel és szobrokkal egészítik, illetve cserélik ki a régieket.

A művészet barátai figyelmét felhívjuk az új tálalatra.

Oktober

a fasizmus áldozatainak hónapja

a hadözvegyeké, akikről a fasizmus elrabolta férjüket, a hadiárvaké, akik elvesztették legközb tamaszukat, a deportáltaké, akiket az emberlelenség becselen korbácsával sújtottak Antonescu pribékjei.

A Népvédelem október 1-én kezdődött segélyző akciójában a város és falu lakossága egy emberként kell kivegye részét. Jelszó:

Mindent a háborus sebek begyógyításáért.

Dr. Abel Elemér

fogorvos

BUCUREȘTI, Str. Caraiman-ról

elköltözött

Sir. PICTOR LUCIAN 10. sz. alá

(Calea Mosilor 140 szám mellett)

(1-14-24-25 számú villamos)

Rövid-galanteri-kötöttáru

stb. nagyban és kicsinyben, nagy választékban

WEISZFEILER Testvéreknél

Brassó, Piața Libertății Nr. 27.

Telefon: 11-71.

